

SELETUSKIRI

põllumajandusministri määruse „Põllumajandusministri 6. jaanuari 2012. a määruse nr 3 „Turuarendustoetuse taotlemise ja taotluse menetlemise kord, nende kulude loetelu, mille hüvitamiseks turuarendustoetust antakse, ning toetuse määr” muutmise” eelnõu juurde

1. Sissejuhatus

Määrus kehtestatakse maaelu ja põllumajandusturu korraldamise seaduse § 11 lõike 1 ja § 18 lõike 1 alusel.

Eelnõu ja seletuskirja on ette valmistanud Põllumajandusministeeriumi kaubanduse ja põllumajandussaadusi töötleva tööstuse osakonna turu arendamise büroo juhataja Aleksander Vukkert (tel 625 6288, aleksander.vukkert@agri.ee). Juriidilise ekspertiisi on eelnõule teinud õigusosakonna peaspetsialist Christel Ilves (tel 625 6261, christel.ilves@agri.ee) ning keeleliselt on eelnõu toimetanud õigusosakonna peaspetsialist Laura Ojava (tel 625 6523, laura.ojava@agri.ee).

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Põllumajandusministri 6. jaanuari 2012. a määruse nr 3 „Turuarendustoetuse taotlemise ja taotluse menetlemise kord, nende kulude loetelu, mille hüvitamiseks turuarendustoetust antakse, ning toetuse määr” rakendamisel on tekkinud vajadus seda täpsustada ning tagada sellega määruse ühene tõlgendamine, toetuse parem rakendatavus ning toetuse eesmärgipärase kasutamise tõhustamine. Eelnõu ettevalmistamisel on lähtutud ka Põllumajanduse Registrate ja Informatsiooni Ameti (edaspidi *PRIA*) tehtud ettepanekutest.

Eelnõu punktiga 1 tehtava muudatuse eesmärk on täpsustada riigiabi ja vähese tähtsusega abi saajate ringi.

Eelnõu punktiga 2 tehtava muudatuse eesmärk on asendada kasutatav termin „toetatavas tegevuses osaleja”. Selle termini kasutamine määruse tekstis on eksitav. Kui vaadata määruse §-s 3 loetletud toetatavaid tegevusi (nt turu-uuringu tegemine, põllumajandustoote ja töödeldud põllumajandustoote tutvustamine) termini „toetatavas tegevuses osaleja” kontekstis, jääb ebaselgeks, kuidas saab põllumajandustootja või põllumajandustoodete töötleva osaleda näiteks põllumajandustoote kampaanias (tutvustamisel) olukorras, kus toetuse taotlejaks on mittetulundusühing, kes omakorda tellib kampaania hanke korras kolmandalt isikult, ning kui kampaania keskendub mingile tootele (nt piim) ja kampaania sihtrühmaks on laiem avalikkus. Selle näite puhul ei saa öelda, et põllumajandustootja või põllumajandustoodete töötleva kui selline osaleb iseseisvalt toote kampaanias.

Arvestades, et enamik nõuetest, mida kehtiva määruse kohaselt esitatakse terminiga „toetatavas tegevuses osaleja” kirjeldatud isikule, on tegelikult suunatud abisaajale, on korrektsem kasutada terminit „abisaaja” (kas riigiabi saaja või vähese tähtsusega abi saaja). Kuna muudetava lõike sisu on seotud abisaajale esitatava nõudega (peab olema väikese või keskmise suurusega ettevõtja), siis käesoleval juhul on korrektsem rääkida põllumajandustootjast, kes saab riigiabi, olles taotleja liige või saades riigiabi taotleja kaudu. Põllumajandustootjale antavat riigiabi mõistetakse subsideeritud teenusena komisjoni määruse (EÜ) nr 1857/2006 tähenduses.

Eelnõu punktiga 3 tehtava muudatuse eesmärk on asendada selles lõikes kasutatav termin „toetatavas tegevuses osaleja”. Kohalduvad seletuskirja punkti 2 esimeses lõigus väljatoodud põhimõtted ja selgitused.

Eelnõu punktidega 4 ja 5 tehtavate muudatuste eesmärgiks on asendada määruses kasutatav termin „toetatavas tegevuses osaleja”. Kohalduvad seletuskirja punkti 2 esimeses lõigus esitatud põhimõtted ja selgitused.

Eelnõu punktidega 6 ja 7 tehtavate muudatuste eesmärk on täpsustada, et kõik toetavate tegevustega seotud kulud peavad olema tasutud taotluse esitamise aasta 9. oktoobriks (k.a.).

Eelnõu punktiga 8 tehtava muudatuse eesmärk on asendada kasutatav termin „toetatavas tegevuses osaleja”. Toetuse saamiseks peavad vähemalt kolm neljandikku taotleja kaudu riigiabi või vähese tähtsusega abi saajatest olema põllumajandustootjad või põllumajandustoodete töötajad. Määruse § 3 lõike 1 punktides 3–5 sätestatud toetatavates tegevustes osalejatest peavad vähemalt kolm neljandikku olema põllumajandustootjad või põllumajandustoodete töötajad või nende töötajad. Kuna nendest tegevustest (§ 3 lõike 1 punktides 3–5 sätestatud toetatavad tegevused) saavad reaalselt osa võtta ka füüsilised isikud, siis peab nimetatud tegevuste osavõtjatest kolm neljandikku moodustuma lisa 1 punktides 5 ja 6 nimetatud ettevõtjate töötajatest. Töötajate osavõtmist messist, näitusest, koolitusest, seminarist või õppereisist kontrollitakse § 12 lõike 1 punktide 7–9 kohaselt esitatavate osalemist tõendavate nimekirjade ära kirjadega.

Eelnõu punktiga 9 tehtava muudatuse eesmärk on täpsustada, et taotleja esitatavad hinnapakumused peavad olema toote või teenuse pakkuja poolt allkirjastatud.

Eelnõu punktiga 10 tehtava muudatuse eesmärk on täpsustada, et taotleja peab olema saanud vähemalt ühe hinnapakumuse või teinud toetatava tegevuse eeldatava maksumuse arvestuse kululiikide kaupa ka siis, kui toote või teenuse maksumus ilma maksudeta ei ületa 2000 eurot või kui asjaomasel valdkonnas on ainult üks toote või teenuse pakkuja.

Eelnõu punktidega 11 ja 12 tehtavate muudatuste eesmärk on täpsustada, et toetatakse ainult selliseid õppereise, mis koos mineku- ja tulekupäevadega kestavad kokku kuni seitse kalendripäeva. Seega ei ole määruse kohaselt lubatud toetatava õppereisi pikendamine osadeks jagamise kaudu või muul viisil, isegi kui see toimub omavahendite arvelt.

Eelnõu punktiga 13 tehtava muudatuse eesmärk on täpsustada, et sõiduauto kasutamise kulud on abikõlblikud ainult siis, kui sõiduauto kasutatakse toetatavate tegevuste elluviimiseks, ja et sõiduauto kasutamine iseenesest ei ole abikõlblik tegevus ega kulu.

Eelnõu punktiga 14 vähendatakse toetuse määra. Edaspidi võib abikõlblike kulude hüvitamiseks toetust taotleda kuni 80% ulatuses. Muudatus tuleneb vajadusest tõsta esitatavate taotluste kvaliteeti, muutmaks toetatavate tegevuste planeerimine läbimõeldumaks ja eesmärgipärasemaks.

Eelnõu punktiga 15 tehtavate muudatuste eesmärk on asendada kasutatav termin „toetatavas tegevuses osaleja”. Kohalduvad seletuskirja punkti 2 esimeses lõigus esitatud põhimõtted ja selgitused. Lisaks sätestatakse selgemalt ka võimalus, et kui taotluse esitamise ajal § 10 lõike 3 punktis 2 nimetatud kinnitust ei esitata, siis võib seda teha hiljem. Nimetatud kinnituse

hilisema esitamise võib tingida asjaolu, et hiljem võivad lisanduda täiendavad põllumajandustootjad, kellele tuleb riigiabi määrata, kuid keda esialgu taotlusse ei märgitud.

Eelnõu punktiga 16 tehtava muudatusega täpsustatakse, et toetuse taotleja peab esitama messil või näitusel osalemist tõendava nimekirja ära kirja ehk messil või näitusel osalenute poolt allkirjastatud ees- ja perekonnanimedega nimekirja.

Eelnõu punktiga 17 tehtava muudatuse eesmärk on selgemalt sätestada, et toetuse taotleja peab esitama õppereisil osalemist tõendava nimekirja ära kirja ehk õppereisil osalenute poolt allkirjastatud ees- ja perekonnanimedega nimekirja.

Eelnõu punktiga 18 tehtavate muudatuste eesmärk on asendada kasutatav termin „toetatavas tegevuses osaleja”. Kohalduvad seletuskirja punkti 2 esimeses lõigus esitatud põhimõtted ja selgitused. Samuti viiakse § 12 lõike 1 punkt 13 kooskõlla § 10 lõikega 3.

Eelnõu punktiga 19 tehtava muudatuste eesmärk on asendada kasutatav termin „toetatavas tegevuses osaleja”. Kohalduvad seletuskirja punkti 2 esimeses lõigus esitatud põhimõtted ja selgitused.

Eelnõu punktiga 20 tunnistatakse kehtetuks säte, mille kohaselt pidi toetuse saaja esitama PRIA-le elektroonse turu-uuringu lõpparuande hiljemalt taotluse esitamise aastale järgneva teise aasta 5. jaanuariks. Kuna kõik toetatavad tegevused peavad olema lõpetatud hiljemalt taotluse esitamise aasta 31. detsembriks, siis on kõik tehtud turu-uuringud PRIA-l selleks ajaks ka olemas, mistõttu ei ole vaja, et toetuse saaja need veel täiendavalt PRIA-le ka hiljem saadaks. Selle sätte mõte oli reguleerida turu-uuringute avaldamist, ehk turu-uuringud muutusid avalikult kättesaadavaks taotluse esitamise aastale järgneva teise aasta 5. jaanuariks. PRIA edastab turu-uuringud ka edaspidi Põllumajandusministeeriumile, kes avaldab need enda kodulehel.

Eelnõu punktiga 21 kehtestatakse lisad 1 ja 5 uues sõnastuses. Lisades tehtavate muudatuste eesmärk on asendada kasutatav termin „toetatavas tegevuses osaleja” ning sätestada uus toetuse määra suurus.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Määruse alusel §-s 4 nimetatud taotleja põllumajandustootjast liikmele ning põllumajandustootjale, kes ei ole taotleja liige, antav toetus on riigiabi komisjoni määruse (EÜ) nr 1857/2006 tähenduses.

Määruse alusel §-s 4 nimetatud taotleja põllumajandustoodete töötlejast liikmele ja taotleja liikmele, kes ei ole põllumajandustootja ega põllumajandustoodete töötleja, ning taotleja kaudu põllumajandustoodete töötlejale või põllumajandustoodetest muid tooteid töötlevale ettevõtjale antav toetus on vähese tähtsusega abi komisjoni määruse (EÜ) nr 1998/2006 tähenduses.

4. Määruse mõjud

Määrusega ühtlustatakse turuarendustoetuse sätteid ning täiendatakse turuarendustoetuse toetuse taotlemise tingimusi, et tõhustada toetuse taotluse menetlemist ja toetuse kasutamist.

Määruses sätestatakse, et kuna teatavatest toetatavatest tegevustest (§ 3 lõike 1 punktides 3–5 sätestatud toetatavad tegevused) saavad realselt osa võtta ka füüsilised isikud, siis peab nimetatud tegevuste osavõtjatest kolm neljandikku moodustuma lisa 1 punktides 5 ja 6 nimetatud ettevõtjate töötajatest. See tähendab, et messidest, näitustest, koolitustest, seminaridest või õppereisidest tohivad osa võtta ka teised, kuid tingimusel, et kolm neljandikku osavõtjatest on lisa 1 punktides 5 ja 6 nimetatud ettevõtjate töötajatest.

5. Määruse rakendamise seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Määruse rakendamiseks vajalikud vahendid on ette nähtud Põllumajandusministeeriumi 2014. aasta eelarves.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras.

7. Eelnõu kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Eelnõuga tehtavate muudatuste arutamiseks toimus koosolek PRIA-ga.

Eelnõu esitati eelnõude infosüsteemi EIS kaudu kooskõlastamiseks Rahandusministeeriumile. Rahandusministeerium ei ole Vabariigi Valitsuse 13. jaanuari 2011. a määruse nr 10 „Vabariigi Valitsuse reglement” § 7 lõike 4 kohaselt ettenähtud tähtjaks eelnõude infosüsteemi EIS kandnud kirja eelnõu heakskiitmise või eelnõuga põhjendatult nõustumata jätmise kohta ning ei ole taotlenud tähtaja pikendamist ega teatanud sellest ning seetõttu loetakse eelnõu heakskiidetuks.

Eelnõu kohta esitas arvamuse ka Eesti Toiduainetööstuse Liit, kelle ettepanekutega on osaliselt arvestatud.

(allkirjastatud digitaalselt)

Ants Noot

Kantsler